

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0316

Mjanma/ Birma, w szczególności sytuacja Rohindzów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie Mjanmy/Birmy, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji Rohindzów (2016/2809(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy/Birmy i Rohindzów, w szczególności rezolucje z dnia 20 kwietnia 2012 r.¹, z dnia 13 września 2012 r.², z dnia 22 listopada 2012 r.³, z dnia 13 czerwca 2013 r.⁴ i z dnia 21 maja 2015 r.⁵, a także rezolucję z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie przywrócenia dostępu Mjanmy/Birmy do ogólnych preferencji taryfowych⁶,
- uwzględniając raport Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka z dnia 20 czerwca 2016 r. pt. „Situation of human rights of Rohingya Muslims and other minorities in Myanmar” [Sytuacja w zakresie praw człowieka muzułmańskiej mniejszości Rohindza oraz innych mniejszości w Mjanmie/Birmie],
- uwzględniając rezolucje Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 24 marca 2016 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie i z dnia 3 lipca 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka muzułmanów z mniejszości Rohindza oraz innych mniejszości w Mjanmie/Birmie,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 1 czerwca 2016 r. pt. „Elementy strategii UE wobec Mjanmy/Birmy: szczególne partnerstwo na rzecz demokracji, pokoju i dobrobytu” (JOIN(2016)0024),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Mjanmy/Birmy,
- uwzględniając Wytoczne UE w sprawie obrońców praw człowieka,

¹ Dz.U. C 258 E z 7.9.2013, s. 79.

² Dz.U. C 353 E z 3.12.2013, s. 145.

³ Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 189.

⁴ Dz.U. C 65 z 19.2.2016, s. 157.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0211.

⁶ Dz.U. C 55 z 12.2.2016, s. 112.

- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
 - uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 18 maja 2015 r. pt. „UE i ASEAN: partnerstwo o strategicznym celu” (JOIN(2015)0022),
 - uwzględniając opublikowaną w kwietniu 2016 r. ocenę wpływu na zrównoważony rozwój popierającą umowę o ochronie inwestycji między Unią Europejską a Republiką Związku Mjanmy,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r.,
 - uwzględniając Konwencję ONZ dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokół do tej konwencji z 1967 r.,
 - uwzględniając przyjętą w Mjanmie/Birmie w 2012 r. ustawę o prawie do pokojowych zgromadzeń i pokojowych demonstracji oraz zmiany do tej ustawy z 2014 r., jak również nową ustawę o prawie do pokojowych zgromadzeń i pokojowych demonstracji z dnia 31 maja 2016 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie wspierających prawa człowieka parlamentarzystów Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) z kwietnia 2015 r. pt. „The Rohingya Crisis and the Risk of Atrocities in Myanmar: An ASEAN Challenge and Call to Action” [Kryzys związany z Rohindżami a zagrożenie aktami okrucieństwa w Mjanmie/Birmie: wyzwanie dla ASEAN i apel o podjęcie działań],
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Mjanma/Birma podjęła znaczące działania na rzecz zreformowania swojego systemu gospodarczego i politycznego, oraz mając na uwadze, że od 2011 r. zapoczątkowano w tym kraju szeroko zakrojone reformy;
 - B. mając na uwadze, że w dniu 9 listopada 2015 r. Narodowa Liga na rzecz Demokracji (NLD) pod przewodnictwem laureatki Pokojowej Nagrody Nobla i Nagrody im. Sacharowa Aung San Suu Kyi odniosła przytłaczające zwycięstwo w wyborach, a także mając na uwadze, że Htin Kyaw został pierwszym od 50 lat cywilnym prezydentem; mając na uwadze, że mimo popularności Aung San Suu Kyi uniemożliwiono objęcie prezydentury na mocy konstytucji napisanej przez armię w 2008 r., jednak obecnie kieruje ona de facto państwem jako doradca stanu;
 - C. mając na uwadze, że Rohindżowie to etniczno-religijna mniejszość muzułmańska, która od dziesięcioleci zmagają się z brutalnym uciskiem, systematycznym prześladowaniem, segregacją, wykluczeniem, dyskryminacją i innymi poważnymi naruszeniami praw człowieka;
 - D. mając na uwadze, że Rohindżowie stanowią największą grupę muzułmanów w

Mjanmie/Birmie, a większość z nich żyje w stanie Arakan;

- E. mając na uwadze, że ok. milion Rohindżów jest jedną z najbardziej prześladowanych mniejszości na świecie i że od czasu wprowadzenia w życie w 1982 r. ustawy dotyczącej birmańskiego obywatelstwa są oficjalnie bezpaństwowcami; mając na uwadze, że władze Mjanmy/Birmy i państwa ościenne nie chcą Rohindżów, mimo że na terytorium niektórych z tych państw przebywają duże grupy uchodźców z tej mniejszości; mając na uwadze, że trwające starcia w stanie Arakan powodują dalsze cierpienie ludzi i podważają zaufanie do procesu pokojowego;
- F. mając na uwadze, że w swoim raporcie z dnia 20 czerwca 2016 r. wysoki komisarz ONZ ds. praw człowieka Zeid Ra'ad Al Hussein opisał ciągle poważne naruszenia praw Rohindżów, w tym arbitralne pozbawienie obywatelstwa, co czyni ich bezpaństwowcami, poważne ograniczenia swobody poruszania się, zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa, odmawianie im prawa do opieki zdrowotnej i edukacji, pracę przymusową, przemoc seksualną oraz ograniczenia ich praw politycznych, „co może być równoznaczne ze zbrodniami przeciwko ludzkości”; mając na uwadze, że komisarz Al Hussein wskazał, iż Rohindżowie są wykluczeni z wykonywania wielu zawodów i muszą dopełniać szczególnie wielu formalności w celu uzyskania dostępu do szpitali, czego skutkiem są opóźnienia oraz śmierć noworodków i ich matek w czasie porodów;
- G. mając na uwadze, że według wspierających prawa człowieka parlamentarzystów ASEAN ok. 120 000 Rohindżów przebywa w ponad 80 obozach dla osób wewnętrznie przesiedlonych w stanie Arakan, gdzie mają ograniczony dostęp do pomocy humanitarnej, a ponad 100 000 uciekło w ostatnich latach drogą lądową lub morską do innych krajów, często padając przy tym ofiarą handlarzy ludźmi; mając na uwadze, że co roku wiele tysięcy osób ryzykuje życie, próbując uciec drogą lądową lub morską i wiele z nich traci przy tym życie;
- H. mając na uwadze, że nowy rząd zastał sytuację, w której obowiązujące ustawy i polityka służą kwestionowaniu praw podstawowych mniejszości, a bezkarność za poważne łamanie praw Rohindżów doprowadziła do nasilenia przemocy wobec tej grupy;
- I. mając na uwadze, że Aung San Suu Kyi ogłosiła na spotkaniu ze specjalną sprawozdawczynią ONZ ds. sytuacji praw człowieka w Mjanmie/Birmie Yanghee Lee, że rząd nie będzie używał wyrazu „Rohindża” (kontynuacja polityki dyktatury wojskowej), ponieważ jest on uznawany – podobnie jak wyraz „Bengalczyk” – za budzący niechęć, i że zamiast tego proponuje się nowy termin „społeczność muzułmańska w stanie Arakan”; mając na uwadze, że Partia Narodowa Arakanu (PNA), reprezentująca bezkompromisowy odłam buddystów w tym stanie, odrzuciła ten nowy termin, oskarżając rząd o pośrednie zaakceptowanie faktu, że Rohindżowie są ludnością tubylczą Arakanu, którą PNA odrzuca, a także mając na uwadze, że w minionych dniach tysiące osób wyszły na ulice w proteście przeciwko rządowi; mając na uwadze, że Aung San Suu Kyi objęła stanowiska doradcy stanu, ministra spraw zagranicznych i ministra w Kancelarii Prezydenta w rządzie cywilnym;
- J. mając na uwadze, że w Mjanmie/Birmie następują przemiany polityczne, ale w praktyce kraj ten jest nadal bastionem armii, a część tek ministerialnych, stanowisk sędziów i mandatów parlamentarnych jest zarezerwowanych dla osób mianowanych przez armię; mając na uwadze, że poziom korupcji władz jest nadal uznawany za bardzo wysoki;

- K. mając na uwadze, że prawo Mjanmy/Birmy nadal stwarza poważne problemy, gdyż wiele podstawowych przepisów, w tym kodeks karny, ustawa o pokojowych zgromadzeniach i pokojowych procesjach, ustawa o telekomunikacji, prawo medialne oraz cztery akty o ochronie rasy i religii, narusza międzynarodowe konwencje praw człowieka;
- L. mając na uwadze, że podczas niedawnej fali przemocy wobec społeczności muzułmańskiej w Mjanmie/Birmie w ciągu niecałego tygodnia spalono dwa meczety;
- M. mając na uwadze, że ludność Rohindża (zarówno w stanie Arakan, jak i poza nim) jest celem gwałtownej, agresywnej i dyskryminującej propagandy oraz działań podejmowanych przez niektóre radykalne grupy buddyjskie w Mjanmie/Birmie;
- N. mając na uwadze, że w ostatnich latach zwolniono wielu więźniów politycznych, lecz liczni obrońcy praw człowieka, dziennikarze, krytycy rządu i wojska oraz inne osoby zostali aresztowani na podstawie szerokich, niejasno sformułowanych przepisów, gdy w pokojowy sposób korzystali z przysługujących im praw demokratycznych;
- O. mając na uwadze, że oprócz przygotowań do krajowej konferencji pokojowej („Konferencji XXI w. w Panglong”) Mjanma/Birma podjęła wyraźne starania, by dokonać postępów w procesie pokojowym; mając na uwadze, że zasadniczą sprawą jest utrzymanie krajowego zawieszenia broni oraz objęcie nim wszystkich etnicznych ugrupowań zbrojnych, aby zapewnić pokój, dobrobyt i jedność kraju;
1. z zadowoleniem przyjmuje wiarygodne, przeprowadzone w duchu rywalizacji wybory, które odbyły się w listopadzie 2015 r., i pozytywnie odnosi się do pokojowego przekazania władzy w kraju pierwszemu od 1962 r. cywilnemu prezydentowi;
 2. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Mjanmy/Birmy; podkreśla, że zacieśnienie stosunków z Mjanmą/Birmą leży w strategicznym interesie UE; uważa, że nowy rząd ma historyczną szansę, by umocnić demokrację i zapewnić pokój, pojednanie narodowe i dobrobyt;
 3. z zadowoleniem przyjmuje decyzję rządu Mjanmy/Birmy, by sprawie zaprowadzenia pokoju i pojednaniu narodowemu nadać najwyższy znaczenie; podkreśla, że walki muszą zostać natychmiast wstrzymane, a spory trzeba rozwiązywać na drodze negocjacji;
 4. jest świadomy, że reformy wymagają czasu, ale podkreśla, że powaga nieustających prześladowań niektórych mniejszości – co zostało udokumentowane w niedawnym raporcie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka pt. „Situation of human rights of Rohingya Muslims and other minorities in Myanmar” [Sytuacja w zakresie praw człowieka muzułmańskiej ludności Rohindża i innych mniejszości w Mjanmie/Birmie] – zmusza do natychmiastowych działań, oraz wzywa rząd do podjęcia działań według zaleceń raportu, w tym zniesienia dyskryminacyjnych „lokalnych przepisów” w stanie Arakan, wycofania restrykcyjnych środków w przypadku konieczności nagłej interwencji medycznej oraz zniesienia ograniczeń swobody przemieszczania się;
 5. apeluje, aby rząd i odpowiednie władze wszystkich państw w regionie w pełni przestrzegały zasady non-refoulement i by udzielały uchodźcom należącym do Rohindża ochrony, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami tych państw i

międzynarodowymi standardami praw człowieka;

6. ponownie wyraża najgłębsze zaniepokojenie dramatyczną sytuacją uchodźców-Rohindzów w południowo-wschodniej Azji oraz apeluje o regionalną i międzynarodową mobilizację, aby udzielić im pilnej pomocy w ich wyjątkowo trudnym położeniu; składa kondolencje rodzinom ofiar handlu ludźmi, przemocy i braku ochrony ze strony oficjalnych władz w krajach docelowych;
7. podkreśla, że UE z zadowoleniem odnotowała starania rządu Mjanmy/Birmy, by rozpocząć prace służące sprostaniu wyzwaniom, przed jakimi stoi stan Arakan, w tym sytuacji ludności Rohindza;
8. utrzymuje, że władze powinny w trybie pilnym zapewnić organizacjom humanitarnym, ONZ, międzynarodowym organizacjom zajmującym się prawami człowieka, dziennikarzom i innym obserwatorom międzynarodowym swobodny i nieograniczony dostęp do stanu Arakan;
9. wzywa rząd Mjanmy/Birmy, by jednoznacznie potępił wszelkie podżeganie do nienawiści na tle rasowym lub religijnym, natychmiast podjął konkretne działania w celu położenia kresu takiej nienawiści oraz by wprowadził specjalne środki i strategie w celu zapobieżenia bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji Rohindzów w przyszłości;
10. zgadza się z wezwaniem Rady Europejskiej do tworzenia sprawnych instytucji demokratycznych, w tym niezależnego i bezstronnego sądownictwa i silnego społeczeństwa obywatelskiego, oraz do promowania dobrych rządów w celu przekształcenia Mjanmy/Birmy w państwo demokratyczne w pełni przestrzegające zasad praworządności i praw podstawowych;
11. wzywa wybrany rząd, by rozwijał otwartą demokrację, w której przestrzegane są prawa człowieka, a wszystkim obywatelom gwarantuje się wolność słowa, zgromadzeń i przemieszczania się, bez jakichkolwiek form dyskryminacji;
12. apeluje, aby rząd Mjanmy/Birmy natychmiast wprowadził w życie zalecenia zawarte w rezolucji w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie, przyjętej na 31. sesji Rady Praw Człowieka ONZ (UNHRC);
13. wzywa rząd Mjanmy/Birmy, by chronił ludność Rohindza przed wszelkimi formami dyskryminacji i położył kres bezkarności za akty przemocy wobec tej grupy; przypomina wydane dnia 18 maja 2015 r., długo oczekiwane oświadczenie rzecznika partii Aung San Suu Kyi – (NLD) – zgodnie z którym rząd Mjanmy/Birmy powinien przyznać mniejszości Rohindza obywatelstwo; wzywa laureatkę Nagrody im. Sacharowa Aung San Suu Kyi, by wykorzystała swoje ważne stanowiska w rządzie Mjanmy/Birmy do poprawy sytuacji mniejszości Rohindza;
14. wzywa rząd Mjanmy/Birmy, by zreformował ustawę o obywatelstwie z 1982 r. i przywrócił mniejszości Rohindza obywatelstwo; apeluje, aby rząd Mjanmy/Birmy i władze stanu Arakan natychmiast rozpoczęły rejestrację wszystkich dzieci w momencie narodzin; zwraca się do rządu Mjanmy/Birmy o uchylenie wszystkich dyskryminacyjnych przepisów;
15. wzywa UE, aby nadal wspierała UNHRC w jego staraniach, by pomóc uchodźcom należącym do Rohindza w regionie Azji Południowej i Południowo-Wschodniej;

16. wzywa UE i jej państwa członkowskie, by popierały globalny plan działań UNHRC na lata 2014–2024 na rzecz eliminacji bezpaństwowości;
17. apeluje, aby rząd Mjanmy/Birmy natychmiast zwolnił wszystkich więźniów politycznych i osoby aresztowane pod zarzutami, które naruszają międzynarodowe prawo i standardy praw człowieka;
18. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/ wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, by w kontaktach z Mjanmą/Birmą i innymi państwami członkowskimi ASEAN poruszyła sprawę położenia Rohindżów na jak najwyższym szczeblu politycznym;
19. apeluje o ostrożność przy zawieraniu planowanej umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską a Mjanmą/Birmą, ponieważ mogłaby ona zagrozić przyszłemu zrównoważonemu społecznie rozwojowi tego kraju, dopóki nie są tam nadal stosowane niemal żadne przepisy dotyczące społecznej i środowiskowej odpowiedzialności i zobowiązań przedsiębiorstw, praw pracowniczych, własności gruntów i środków na rzecz przeciwdziałania korupcji, a ponadto wzywa obie strony do uwzględnienia tych obaw;
20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Mjanmy/Birmy, sekretarzowi generalnemu Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej, Międzyrządowej Komisji ASEAN ds. Praw Człowieka, specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz rządowi i parlamentowi innych państw w regionie.